

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av kv Högvakten i Göteborg, Västra Götalands län

Linderson, Hans

2015

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Linderson, H. (2015). *Dendrokronologisk analys av kv Högvakten i Göteborg, Västra Götalands län*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2015:35). Lund University.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

17 Juni 2015

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2015:35
Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV KV HÖGVAKTEN, GÖTEBORG

Uppdragsgivare: Tom Wennberg, Göteborgs Stadsmuseum, Norra Hamng 12, 411 14 G-borg

Område: Göteborg **Prov nr:** 15322-15334, 15362-87 **Antal Prov:** 39

Dendrokronologiskt objekt: Rustbädd, golv, bräddor från bostadshus

Kommentarer till resultatet:

Grupper

Prov 15380-15383, dessa prov dateras tydligt inbördes men inte tydligt mot daterade dendrokronologiska serier. Året "X" bedömer jag som att motsvaras av år 1751 men detta är inte helt säker datering. Utan andra stöd för detta årtal bör man inta en försiktig hållning till denna uppgift. Tre av fyra prover har ett gemensamt år på yttersta årsring. Det fjärde har ytterligare en årsring. Detta tyder på att denna grupp är avverkad i anslutning till år X eller mycket få år efter.

Prov 15385,15387 (tre olika prover i en gemensam provpåse)

Dendrokronologiskt korsdateras dessa prover så att man kan anta att de är avverkade samtidigt. Sammanvägt måste avverkningen då vara avverkad någon gång under åren **1816-1831**.

Proveniensbestämningen, kan ha en bredare marginal än som anges. Otydligheten beror på att många prover inte korsdateras med andra prover i undersökningen. Tidsserien som skapas kan vara kommet från ett enda träd. Då kan tillfälligheter försvaga eller förstärka anknytningen till ett visst område. Därför bör proveniensbedömningen ses som en storskalig bestämning. ("Västra Götaland" avser inte länet).

Resultatuppgifter inom parentes är inte helt säkra uppgifter.

Resultat:

Dendro nr:	Prov Nr :	Träd -slag	Antal år (2 radier om ej annat anges)	Splint (Sp) Bark (B) Vankant (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Kommentarer Proveniens Korr med prover inom undersökningen, anges tre sista dendroId
15322	S1104:2	Gran	29	W			
15323	S1248*	Tall	140	Sp=?, ej W			*enl uppgift ev 4218
15324	S3212b	Gran	37	Nära W	1640	1645 ± 5	Göteborgsomr
15325	S3220	Tall	53	Sp>53, Ej W	(1607)	(1627±20)	368,369
15326	S3222	Gran	26	Ej W?			
15327	S3223	Tall	127	Sp=27, ej W	1663	1676-1706	Sv norrl,Dalarna+anгр fylke
15328	S3230	Gran	30	W			
15329	S4220	Tall	90	Sp=45, ej W	(1678)	(1678-1698)	Sv norrl,Dalarna+anгр fylke
15330	S4225	Gran	47	W	1688	V 1688/89	Sv norrl,Dalarna+anгр fylke
15331	S4235	Tall	57	Sp=?, W?	1662	1667±5	Sv norrl,Dalarna+anгр fylke
15332	S4244	Gran	67	Ej W			
15333	SG2	Ek	174	Sp=13, ej W	1635	1636±1	Göteborgsomr, Bohuslän
15334	WG	Tall	114	Sp=?, ej W	1598	1633-1672	V Götaland
15362	1232:2	Tall	161	Sp=47? nära W	1665	1665-1675	V Svealand, V Götaland
15363	1232:3	Gran	79	Ej W			
15364	1232:4	Tall	70	Sp=57, ej W			
15365	1255:1	Tall	133	Sp=80, ej W	1710	1710-1716	V Svealand, V Götaland
15366	1255:2	Tall	181	Sp=52, nära W	1713	1713-1719	V Svealand, V Götaland. Bränd
15367	1255:3	Tall	152	Sp=78, nära W	1712	1712-1716	V Svealand, V Götaland.
15368	2222:1	Tall	108	Sp=48, ej W	1633	1635-1665	V Götaland. Bränd
15369	2222:2	Tall	150(1)	Sp=75, ej W	1647	1647-1662	V Götaland. Bränd
15370	2222:3		66(1)	Ej W			
15371	3212:A:1	Gran	59	Ej W			
15372	3212B:1	Gran	48	Nära W	1640	1640-1650	V Svealand, V Götaland
15373	3212B:3	Tall	139	Sp=61, ej W	1643	1643-1653	V Svealand, V Götaland
15374	3212B:4	Tall	138	Sp=61, ej W	1647	1647-1657	V Svealand, V Götaland
15375	3212B:5	Tall	200	Sp=82, ej W	1633	1633-1643	V Svealand, V Götaland. Bränd
15376	3212B:6	Gran	46	Ej W			
15377	4207:1	Gran	68	Ej W			
15378	4207:2	Tall	210	Sp=?, ej W	1748	E 1748	Sv norrl,Dalarna+anгр fylke
15379	4207:3	Tall	210	Sp=?, ej W	1743	E 1743	Sv norrl,Dalarna+anгр fylke
15380	4220:1:1	Gran	71	W	X	((V 1751/52))	V Götaland
15381	4220:1:2	Tall	68	Sp=55, nära W	X	((1751-1753))	V Götaland
15382	4220:1:3	Tall	78	Sp=34, nära W	X+1	((1752-56))	V Götaland
15383	4220B:2:2	Tall	33	W	X	((V 1751/52))	V Götaland
15384	4235:2	Tall	32	Sp=?, Ej W			
15385	4257	Tall	200	Sp=62, ej W	1816	1816-1836	V Svealand, V Götaland
15386	4257	Tall	101	Sp=60, ej W			
15387	4257	Tall	240	Sp=70, ej W	1801	1801-1831	V Svealand, V Götaland

Beskrivning av tabellen ovan

”Dendroidentitetsnummer”, är en unik identitet för varje prov hanterade på laboratoriet.

”Antal år”, årsringar som är analyserade i vissa fall har det inte varit möjligt att mäta årsringsbredden, då har årsringarna räknats, vilket har markerats med ”+n”.

I samma kolumn förekommer någon gång noteringen ”ew” eller ”lw” dessa termer härrör från engelskans early wood (vårved) och late wood (sommarved) och beskriver graden av den yngsta/sista årsringens utveckling. Detta indikerar att virket är avverkat på sommaren.

”splint, vankant, bark” indikerar hur många årsringar som saknas i provet. Förutsatt att provet går att datera och man har vankant eller bark i provet så får man en årsexakt datering (extrema undantag finns). ”nära vankant” uppges när det finns indikationer om detta, till exempel i fältanteckningar eller om en sågskiva följer en naturlig kurvatur i rundvirket. Om vankant (den rundade avslutningen av virket där barken har försvunnit) saknas och splinten syns kan man beräkna fällningsåret med hjälp av splintstatistiken för olika trädslag och förhållanden. Vanligtvis används 17 ± 7 år på ek och en mer varierad bild på tall med en maximal variation på ± 20 år. Saknas splinten (”ej sp”) anges en så kallad ”efterdatering” (*terminus post quem*). Virket får då en äldsta möjliga datering. Teoretiskt kan virket vara hur ungt som helst men mer troligt handlar det om upptill några tiotal år senare avverkning än angivna efterdatering. Detta diskuteras vanligtvis i rapporten.

”Datering av yttersta årsring i provet”, är alltid årsexakt vid en datering. Om provet inte kan korsdateras med en daterad dendrokronologisk serie anges ”ej datering”. Detta uppträder oftast vid ett litet årsringsantal (unga/snabbvuxna/kraftigt nedbrutna träd), udda trädslag (i Sverige är ek och tall bäst), för få prover från den undersökta konstruktionen, störd tillväxt etc.

”Beräknat fällningsår” här görs en beräkning utifrån dateringen av den yttersta årsringen i provet och hur många årsringar som beräknas saknas i provet. Felmarginalen som anges täcker mer än 95 procent av proverna. Finns barken eller vankanten kvar på provet ges dateringen påföljande vinterhalvår om inga andra noteringar har gjorts. Vinterhalvåret avser trädets viloperiod så att ingen årsringsbildning sker i stamvirket, viloperioden påbörjas normalt i augusti och pågår till maj söder om Norrlandsgränsen (ungefär Dalälven). Stamvirkets viloperiod blir succesivt längre mot fjällens trädgräns.

I kolumnen längst till höger har proveniens och andra noteringar gjorts.

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.

Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.

Proverna kommer att ingå i RAÄ's arkiv och förvaltas av laboratoriet

Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare

Lunds Universitet

Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund

E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se

Tel: 046-2227891

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, Fax +46-46-2224830 e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se